

Saksgang

Utval	Utv.saksnr.	Møtedato
Fylkesutvalet		18.06.2020

Folkehelseforum Vestland - ny plattform for samarbeid om folkehelsearbeidet

Forslag til vedtak

1. Vestland fylkeskommune opprettar *Folkehelseforum Vestland* for å styrke strategisk og heilskapleg satsing på folkehelse.
2. *Folkehelseforum Vestland* skal styrke avtalebasert samarbeid og samordning – mellom fylkeskommunen, kommunane, FoU-miljøa og andre relevante samarbeidspartar.
3. Mandatet for arbeidet i *Folkehelseforum Vestland* ligg som arbeidsplattform.

Samandrag

Etablering av Folkehelseforum Vestland skal bidra til å styrke den strategiske og heilskaplege folkehelsesatsinga i fylket. Folkehelseforumet skal styrke pådrivar- og utviklarrolla fylkeskommunen har etter folkehelselova, samt støtte krava til samordningsorgan i program for folkehelsearbeid i kommunane. Forumet skal vere ein møteplass for samarbeidspartane i folkehelsearbeidet i Vestland gjennom utvikling av forpliktande partnerskap. Etableringa skal styrke samhandling og samordning – mellom fylkeskommunen, kommunane og FoU-miljø og andre relevante aktørar – om kunnskapsutvikling og tiltaksutvikling. Det er tenkt 22-24 medlemar. Arbeidet skal leiast av Vestland fylkeskommune. Mandat for arbeidet ligg ved saka. Det skal utviklast system for evaluering.

Rune Haugsdal
fylkesrådmann

Paal Fosdal
fylkesdirektør

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har difor inga handskriven underskrift

Vedlegg.
Forslag til mandat Folkehelseforum Vestland

Saksutgreiing

Bakgrunn for saka

Samfunnsmandatet til Vestland fylkeskommune i folkehelsearbeidet skal bidra til å sikre best mogelege levekår og livskvalitet for innbyggjarane. Fylkeskommunen skal støtte opp under folkehelsearbeidet i kommunane og vere pådrivar for og samordne folkehelsearbeidet i fylket. Vestland fylkeskommune har forplikta seg til utvikling av program for folkehelsearbeid i kommunane, (folkehelseprogrammet) til 2027. Etablerte samarbeidsorgan i tidlegare Sogn og Fjordane og Hordaland blei avvikla hausten 2019 med mål om reetablering i Vestland. Samarbeidet med kommunar, FoU-miljø og andre er pågåande. Føringsane frå Helsedirektoratet i folkehelseprogrammet set krav til organisering, ansvarsfordeling og roller. Pågåande samarbeid knytt til kunnskapsutvikling og utvikling av folkehelseiltak med evaluering er tenkt som langsiktig innsats. Helsedirektoratet stiller krav om brei deltaking frå ulike samfunnsaktørar. SINTEF som evaluerte samarbeidsorgana sin funksjon i folkehelseprogrammet i 2019 legg vekt på organa som gode verkemiddel, for å bygge relasjonar og nettverk mellom ulike aktørar i regionen/fylket. Vestland fylke har til no ikkje eit formalisert nettverksamarbeid med kommunar og samarbeidsaktørar, med føremål felles innsats i det breie folkehelsearbeidet.

Vedtakskompetanse

Fylkesutvalet har vedtakskompetanse, sjå Reglement for fylkesutvalet pkt. 2.1.3.

Vurderingar og verknader

Økonomi: Innanfor fylkeskommunen sitt budsjett.

Klima: Relevans for klima og miljøarbeidet vil avhenge av satsingar og prioriteringar.

Folkehelse: Styrke arbeid med samordning og innspel til prioriteringar i folkehelsearbeidet.

Regional planstrategi: Fleire relevante samarbeidsflater. Folkehelseforum Vestland vil vere ein samarbeidsressurs rundt relevante satsingar.

Namn

Folkehelseforum Vestland. Vestland fylkeskommune rår til at *Folkehelseforum Vestland* vert nytta som namn. Dette i tråd med andre eksterne organ i vårt fylke. Helsedirektoratet har i sine dokument nytta samarbeidsorgan, men dette er ikkje bindande namn så lenge intensjonen er teke i vare.

Samfunnsoppdraget til Vestland fylkeskommune

Fylkeskommunen sin rolle som samfunnsutviklar, i samarbeid med andre aktørar innanfor folkehelsefeltet, er under utvikling. Folkehelsearbeidet i Vestland skal bidra til å løyse komplekse samfunnsutfordringar. I følgje forskning er det heilskaplege og tversgåande folkehelsearbeidet, som eige kunnskapsbasert arbeids- og politikkområde, framleis i ein etablering- og utviklingsfase, både i kommunane og i fylkeskommunane. God forankring av folkehelsearbeidet er viktig for å sikre fundamentet som politikk og handling må bygge på. Det er signal frå Helsedepartementet om at folkehelselova skal reviderast og at ein vurderer større ansvar for utviklingsoppgåver til fylkeskommunen. Det er også formidla at det kan tenkast at regionale samarbeidsorgan, som Folkehelseforum Vestland, kan få nye oppgåver. Det er tilrådd frå nasjonale mynde å bygge langvarige samarbeidsformer for folkehelsearbeidet i fylka. Oppretting av Folkehelseforum Vestland inneber ein avtalebasert nettverksstyringsmodell for å sikre samarbeid og innovasjon på alle nivå. Vestland fylkeskommune legg føringsane frå Helsedirektoratet, oppfylling av intensjonane i folkehelselova, kunnskapsgrunnlag og føringsane i regionale planar med handlingsprogram, samt utviklingsplanen for Vestland til grunn for arbeidet. Vestland fylkeskommune er hovudansvarleg for å samordne folkehelsearbeidet i Vestland. Sekretariat og leing for Folkehelseforum Vestland er ved avdeling for Strategisk utvikling og digitalisering.

¹ Program for folkehelsearbeid i kommunane er ei nasjonal satsing for å styrke tiltaksutvikling i kommunane knytt til innsatsområda psykisk helse/livskvalitet og rustørebyggjande arbeid i Vestland fylke.

Samarbeidsprinsipp og arbeidsform

Mandatet for Folkehelseforum Vestland viser kva prinsipp og arbeidsformer som er tenkt lagt til grunn. Viktige moment er; forpliktande samarbeid og forankring i leiinga i den organisasjonen som vert representert; med mål om å bygge partnerskap. Folkehelseforumet skal bygge innsatsen sin på eksisterande oversikt og planar. Dette, samstundes med at innspel frå medlemmane også skal takast i vare. Samarbeidet skal utviklast over tid.

Folkehelseforum Vestland vil få 22-24 medlemmer. Det er tenkt møter minimum to gonger årleg. Oppbygginga av Folkehelseforum Vestland må vere fleksibel ved at det kan etablerast arbeidsutval/arbeidsgrupper og referansegrupper ved behov. Her kan det bli aktuelt å invitere inn andre ressurspersonar enn medlemmane i forumet.

Prinsipp for val av samarbeidspartar

Vestland fylkeskommune etablerer Folkehelseforum Vestland for å sikre både samhandling med eksterne aktørar og samstundes styrke koplinga til fagavdelingane i Vestland fylkeskommune.

Oversikt over medlemmar som er tenkt invitert inn i Folkehelseforum

Vestland står i mandatet.

Vestland fylkeskommune vil:

- Sikre representasjon frå heile Vestland fylke (geografisk representasjon).
- Sikre at kommunane er godt representerte og kan påverke samarbeidsområde/satsingar.
- Sikre god deltaking frå sentrale FoU-miljø på folkehelseområdet for langsiktig samarbeid knytt til kompetanseutvikling som tener fylket.
- Auke samhandlinga med relevante statlege aktørar (t.d. NAV og FM).
- Auke samhandlinga med relevante frivillige organisasjonar på regionalt nivå eller andre samarbeidsnettverk for også å fremje involvering/inkludering.
- Styrke barn og unge sine stemmer i folkehelsearbeidet ved ungdomsrepresentasjon frå Vestland ungdomsutval.
- Etablere tett samhandling med fagavdelingar i Vestland gjennom deltaking frå folkehelseringen.

Om utvikling av mandatet – medverknad

Vestland fylkeskommune har gjennomført samtalar med ressursar i eigen organisasjon og fått tilbakemeldingar frå dei tidlegare samarbeidsorgana i dei to tidlegare fylka. Det er gjennomført møte med KS Vestland knytt til korleis sikre god representasjon frå kommunane. Mandatet har òg vore lagt fram for toppleiargruppa i fylkeskommunen. Innspel og tilrådingar ligg til grunn for utvikling av mandatet.

Evaluering

I tråd med anbefalingar frå SINTEF skal arbeidet i Folkehelseforum Vestland evaluerast. Dette for å revurdere og justere arbeidsform, samansetting og mandat. Det skal utviklast system for evaluering.

Tidsplan

Invitasjon er tenkt sendt til medlemmar siste del av juni 2020. Konstituerande møte er sett medio oktober 2020 i tråd med plan for vurdering av nye kommunar i folkehelseprogrammet.

Konklusjon

Fylkesrådmannen rår til at Folkehelseforum Vestland vert etablert. Dette for å styrke den strategiske og heilskaplege folkehelsesatsinga i Vestland fylke gjennom forankring, nettverk og forpliktande samarbeid. Dette, både med viktige eksterne samarbeidspartar og interne samarbeidspartar i fylkeskommunen. Etablering av Folkehelseforum Vestland svarar til krav frå Helsedirektoratet i høve Program for folkehelsearbeid i kommunane. Mandat, samansetting og leiing av Folkehelseforum Vestland stettar overordna intensjonar frå Helsedirektoratet og Vestland fylkeskommune. Leiing og sekretariat vert ved avdeling for Strategisk utvikling og digitalisering.